

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20936 - Temes d'Estètica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20936 - Temes d'Estètica
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Mateu Cabot Ramis mcabot@uib.es	12:00	14:00	Dimecres	01/09/2016	31/01/2017	BB14
	12:00	13:00	Divendres	01/09/2016	31/01/2017	BB14
	10:00	13:00	Dijous	01/02/2017	31/07/2017	BB14

Contextualització

El curs 20936 es dedica a donar les eines teòriques i pràctiques per a l'anàlisi i interpretació de la vessant audiovisual de la realitat actual. Des de la segona meitat del segle XIX s'ha produït una contínua i creixent incorporació d'un determinat tipus de tecnologia en la vida quotidiana dels humans. Es tracta de tecnologia que amplifica la potència i modifica l'estructura dels òrgans perceptius humans, modificant, finalment, l'experiència quotidiana tal com s'havia conegut en els darrers segles. A finals del segle XX la potència dels medis audiovisuals, deguda en gran part per la seva imbricació en el sistema tecno-productiu i de consum, permet parlar d'una estetització generalitzada que fa plantejar-se, per primer cop, la qüestió sempiterna de la «realitat» havent d'incloure una altre realitat, l'anomenada «realitat virtual», «realitat filmica» o «ficció».

Coincident amb l'explosió dels medis en les dècades de 1930-1940, els membres del IfS en l'exili nord-americà inclogueren el que ells anomenaran «indústria cultural» en els seus estudis. Pretenien investigar la hipòtesi marxiana de que és la realitat social la que conforma la consciència individual i no a l'inrevés, típica postura de l'idealisme burgès. Un coneixement profund dels medis tècnics amb que es realitzaven els productes d'aquella indústria cultural, així com del funcionament del sistema productiu d'aquesta rama industrial, a més de un coneixement de la psicoanàlisi per indagar la manipulació pulsional necessària per a crear les necessitats a satisfer en el consum massiu compulsiu. Els productes de la indústria cultural i l'experiència de consumir-los esdevé sinònim de «vida moderna». L'objectiu final del curs és «visualitzar» els mecanismes necessaris per a que vegem el que veim normalment.

Requisits

El curs no té requisits essencials definits en el pla d'estudis, però sí requisits recomenables per a cursar l'assignatura amb profit.

Guia docent

Recomanables

Haver cursat les assignatures 20903 Història de les idees estètiques i 20908 Estètica.

Competències

Específiques

- * CE2. Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia en relació a les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'estètica, la vida social i cultural, les arts i la tècnica..
- * CE 3. Coneixement de la terminologia filosòfica especialitzada i de la bibliografia essencial en filosofia.
- * CE 4. Capacitat de relacionar les formulacions filosòfiques de diverses èpoques en el seu context històric.
- * CE 6. Habilitat en l'ús d'eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional.
- * CE 9. Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions en filosofia.
- * CE10. Capacitat de raonament i reflexió crítics en les argumentacions filosòfiques.

Genèriques

- * CE7. Habilitat per a l'anàlisi dels arguments i conceptes de les Ciències Socials i Ciències Naturals..
- * CG 13. Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica.
- * CG 14. Habilitats de recerca i aprenentatge autònoms i de transmissió dels coneixements tant al públic especialitzat com al no especialitzat.
- * CG15. Habilitat en l'ús d'eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional.
- * CG16. Habilitat de diàleg, mediació, negociació i treball en equip.
- * CG 17. Reconeixement de la diversitat i de la multiculturalitat i adquisició de la capacitat per valorar el pes de les diferents tradicions culturals en la societat contemporània.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. La història pre-estètica del cine
  - 1.1. La ciutat moderna.
  - 1.2. Tecnologia de la imatge i del so.
  - 1.3. Començament de l'estetització: la pulsio escòpica.
2. El cine com a indústria cultural
  - 2.1. El sistema de la cultura en el temps de les masses.
  - 2.2. El cine com a «fàbrica de somnis».
3. Les anàlisis de Walter Benjamin i Theodor W. Adorno

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20936 - Temes d'Estètica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- 3.1. La nova experiència del consum.
- 3.2. Inconscient òptic i segona naturalesa.
- 3.3. Estudis sobre la música, la ràdio i el cine.
- 3.4. Els estudis empírics sobre els efectes de la televisió.
- 3.5. Possibilitats d'un art emancipat.
4. Metodologia de l'anàlisi dels productes audiovisuals
  - 4.1. Situació en el sistema audiovisual.
  - 4.2. Situació en el mapa pulsional-ideatiu.
5. Pràctiques d'anàlisi

Metodologia docent

El curs combina les sessions

(1) en les que el professor exposarà els continguts corresponents a la sessió, presentant també els materials bibliogràfics amb el qual els alumnes poden aprofundir cada tema tractat. Prèviament a la sessió, i per tal de fer-la més col·laborativa, els alumnes disposaran del guió de la sessió per llegir els textos assignats, cercar informació addicional, preparant els continguts, etc.

(2) en les que el professor dirigirà el treball d'anàlisi, amb les eines teòriques mostrades en les sessions (1), de productes audiovisuals seleccionats com també els alumnes presentaran les seves anàlisis sobre temes prèviament acordats amb el professor.

A l'inici de les sessions es presentarà un cronograma amb:

- (a) la distribució temporal i el contingut de cada una de les sessions de tipus 1,
- (b) la data de realització de la prova descrita a l'apartat d'avaluació.

Per a la planificació de les sessions en les que els alumnes presentaran els seus treballs d'anàlisi, el professor establirà en la primera classe un termini per a acordar les propostes de objecte d'anàlisi que cada alumne durà a terme. Una vegada acabat el termini es publicarà el calendari de presentacions.

L'assignatura consta de dos itineraris: l'itinerari A on és obligatòria la presencialitat i l'itinerari B adreçat a aquells alumnes que per motius laborals o altres motius justificats no poden assistir regularment a les classes presencials. Mitjançant un contracte pedagògic, el professor responsable de l'assignatura i l'alumne acordaran l'itinerari avaluador en cas que un alumne es vulgui acollir al itinerari B. El contracte pedagògic s'haurà de signar en el termini de dues setmanes des de l'inici del semestre. La signatura del contracte pedagògic per part de l'alumne implica un compromís de realitzar totes les activitats incloses en l'itinerari.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposicions per part del professor.	Grup gran (G)	Comprensió dels continguts temàtics.	30
Classes pràctiques	Anàlisi de productes audiovisuals	Grup gran (G)	Aplicació dels continguts teòrics i metodològics a diferents productes audiovisuals.	30

3 / 6

Data de publicació: 23/07/2016

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2016 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi individual	Comprensió dels continguts temàtics	90

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'alumne, per ser avaluat, haurà de realitzar:

1. Examen escrit, consistent en explicar algunes de les qüestions tractades durant el curs. Aquestes qüestions poden ser plantejades com a tema de resposta lliure o responnent a preguntes plantejades en l'examen.
2. Realització i presentació pública de l'anàlisi d'un producte audiovisual seguint les instruccions que el professor publicarà al principi del curs.

La nota final del curs serà el mitjana de les dues notes parcials.

Exposicions per part del professor.

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Comprensió dels continguts temàtics.
criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	50% per a l'itinerari B

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20936 - Temes d'Estètica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Anàlisi de productes audiovisuals

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Aplicació dels continguts teòrics i metodològics a diferents productes audiovisuals.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	50% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Adorno, Th. W. (1954a), "Prólogo a la televisión", en: *Ibíd.*, *Obra Completa [OC]*, vol. 10/II, Madrid: Akal, 2009, pp. 445-453.
- Adorno, Th. W. (1954b), «La televisión como ideología», en: *Ibíd.*, *OC*, vol. 10/II, pp. 455 – 467.
- Adorno, Th. W. (1957), "Television and the Patterns of Mass Culture", en: Rosenberg, B.; White, D. M. (eds.), *Mass Culture. The Popular Arts in America*, New York-London: The Free Press - Collier-MacMillan, pp. 474-488. Traduit com a "Televisión y cultura de masas".
- Adorno, Th. W. (1966), "Transparencias cinematográficas", en: *Archivos de la Filmoteca*, 52, 2006, pp. 130-138.
- Adorno, Th. W.; Eisler, H. (1944), "Composición para el film", en: *Ibíd.*, *OC*, vol. 15, pp. 7-147.
- Benjamin, W. (1935), "La obra de arte en la época de su reproductibilidad mecánica", en: *Ibíd.*, *Obras*, Madrid: Ábada, 2008, vol. I/2, pp. 49-85.
- Benjamin, W. (1936), "El narrador. Consideraciones sobre la obra de Nikolái Léskov", en: *Ibíd.*, *Obras*, II/2, Madrid: Ábada, 2009, pp. 41-68.
- Cabot, M. (2015a), "El descubrimiento moderno de la oralidad y los medios audiovisuales", en: *Remate de Males (Campinas, SP-Brasil)*, vol. 35.1, pp. 165-176.
- Cabot, M. (2015b), "Carácter semiformal de los medios audiovisuales. Las investigaciones empíricas de Theodor W. Adorno sobre la televisión", en: *Pensamiento (Madrid) [En edició]*.
- Canudo, R. (1923), «La Naissance d'un sixième art - Essai sur le cinématographe», en: *Ibíd.*, *Manifest des sept arts*, Paris: Séguier, 1995.
- Valéry, P. (1928), "La conquista de la ubicuidad", en: *Ibíd.*, *Piezas sobre el arte*. Madrid: Visor, pp. 131-136.

Bibliografia complementària

- Arnheim, R. et al. (1957), *El cine como arte*. Barcelona: Paidós, 1986.
- Aumont, J. (1983), *Estética del cine. Espacio filmico, montaje, narración, lenguaje*. Barcelona: Paidós, 2008.
- Bazin, A. (1958), *¿Qué es el cine?*, Madrid: Rialp, 2006.
- Burch, N. (1991), *El tragaluz del infinito. Contribución a la genealogía del lenguaje cinematográfico*. Madrid: Cátedra, 1987.
- Cabot, M., Frau, P., Cerdà, F.X. (2008), *Estètica i noves tecnologies*. Palma: Edicions UIB.
- Candela, I. (2007), *Sombras de ciudad. Arte y transformación urbana en Nueva York, 1970-1990*. Madrid: Alianza
- Casetti, F. (1994), *Teorías del cine. 1945-19*. Madrid: Cátedra, 2010.
- Deleuze, G. (1983), *La imagen-movimiento: Estudios sobre cine 1*. Barcelona: Paidós, 1984.
- Deleuze, G. (1985), *La imagen-tiempo: Estudios sobre cine 2*. Barcelona: Paidós, 1986.
- Gubern, R. (1973), *Historia del cine*. Barcelona: Lumen, 1982.
- Imbert, G. (2010), *Cine e imaginarios sociales: el cine posmoderno como experiencia de los límites (1990-2010)*. Madrid: Cátedra.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20936 - Temes d'Estètica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Kracauer, S. (1960), Teoría del cine. La redención de la realidad física. Barcelona: Paidós, 1996.
- McLuhan, M., Fiore, Q. (1967), El medio es el masaje. Un inventario de efectos. Barcelona. Paidós.1992.
- Metz, C. (1968), Ensayos sobre la significación en el cine. Barcelona: Paidós, 2002.
- Mirzoeff, N. (1999), Una introducción a la cultura visual. Barcelona: Paidós, 2003.
- Pezella, M. (1996), Estética del cine. Madrid: Antonio Machado Libros, 2004.
- Quintana, A. (2003), Fábulas de lo visible. El cine como constructor de realidades. Barcelona: El Acanalado.
- Stam, R. (2000), Teorías del cine: una introducción. Barcelona: Paidós, 2001.
- Vanoye, F. (2004), Principios de análisis cinematográfico. Madrid: Ábada, 2008.

